

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM
W 2018 ROKU

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	4
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
3. Analiza umiejętności i uprawnień.....	18
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	19
4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	20
4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	22
PODSUMOWANIE.....	27
INFORMACJA SYGNALNA.....	29

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy jest to kolejne cykliczne opracowanie, które stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia notowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie, służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Identyfikacja grupy zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Grupa zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$(WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B / O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B / O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

Według *stanu na koniec 2018 roku* w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie zarejestrowanych było łącznie **1067 osób bezrobotnych**, w tym **735 kobiet**, co stanowi **69% ogółu liczby bezrobotnych**. Dokonując porównania roku badanego z rokiem poprzednim zaobserwować można spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych **o 28 osób**. **Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2018 roku wyniosła 4,3 %** i w całym 2018 roku utrzymywała się na poziomie wyższym niż stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz niższym niż w Polsce. Na koniec grudnia 2018 r. stopa bezrobocia w kraju wynosiła **5,9%**, a w województwie **3,1%**. **W strukturze bezrobotnych według wieku**, najliczniejszą grupę stanowiły **osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (337 osób)**, natomiast odsetek osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia na koniec roku wynosił **17,3 % ogółu bezrobotnych**.

Tabela poniżej przedstawia **strukturę osób bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w końcu 2018 roku**.

Tabela 1. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia w końcu 2018 roku

Wykształcenie	Liczba osób zarejestrowanych	W tym kobiet
Wyższe	125	106
Policealne i średnie zawodowe	330	246
Średnie ogólnokształcące	94	78
Zasadnicze zawodowe	348	201
Gimnazjalne i poniżej	170	104
Razem :	1067	735

Z powyższej tabeli wynika, iż podobnie, jak w roku poprzednim **najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne w 2018 roku, posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (348 osób)**, co stanowi **32,6 % ogółu** oraz policealne i średnie zawodowe (330 osób), co stanowi 30,9 % ogółu. Liczba osób posiadających wykształcenie wyższe wyniosła w końcu 2018 roku - 125osób.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	149
5120	Kucharze	40
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	37
5141	Fryzjerzy	35
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	33
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	31
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	23
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	23
7222	Ślusarze i pokrewni	18
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	18
4110	Pracownicy obsługi biurowej	16
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	16
3220	Dietetycy i żywieniowcy	15
7534	Tapicerzy i pokrewni	15
7112	Murarze i pokrewni	14
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	14
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	14
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	14
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	13
5153	Gospodarze budynków	11

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Powyższa tabela prezentuje elementarne grupy zawodów o **wysokiej liczbie osób bezrobotnych pod koniec badanego okresu**. Wśród wyżej wymienionych profesji największa liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie kreuje się w grupie zawodów – **sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – na poziomie 149 osób bezrobotnych** oraz **kucharze – 40 osób**. Natomiast na podobnym poziomie (od 37 do 23 osób) kształtuje się liczba osób bezrobotnych w takich grupach zawodów jak: monterzy sprzętu elektronicznego, fryzjerzy, technicy rolnictwa i pokrewni, stolarze meblowi

i pokrewni, stolarze meblowi i pokrewni, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, piekarze cukiernicy i pokrewni.

Jednym z istotnych elementów nadwyżki i deficytu zawodów jest **diagnoza płynności bezrobocia, czyli analiza napływu osób bezrobotnych**. Strukturę napływu osób bezrobotnych w danych grupach zawodów przedstawiają dane zawarte w tabeli poniżej.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	218
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	77
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	66
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	63
5120	Kucharze	61
5141	Fryzjerzy	58
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	50
7534	Tapicerzy i pokrewni	48
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	46
4110	Pracownicy obsługi biurowej	45
7222	Ślusarze i pokrewni	41
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	41
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	40
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	39
7112	Murarze i pokrewni	37
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	34
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	31
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	30
3112	Technicy budownictwa	28
3115	Technicy mechanicy	27

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Największy napływ osób bezrobotnych w 2018 roku charakteryzował grupę zawodów sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) osiągając liczbę 218 osób. Strukturę napływu bezrobotnych poniżej 100 osób w badanym okresie charakteryzują takie profesje jak: **stolarze meblowi i pokrewni (77 osób), mechanicy samochodowi (66 osób), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (63 osoby), kucharze (61 osób).** Spośród wyżej przedstawionych grup zawodów najmniejsza liczba osób rejestrujących się w 2018 roku jako osoby bezrobotne przypadła na specjalności takie jak: szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy budownictwa, technicy mechanicy.

Dokonując analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy należy także zwrócić uwagę na **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**, który informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów.

Miernik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100 % (w przypadku gdy, każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotny). Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej dwunastu miesięcy od dnia zarejestrowania się. Dane zawarte w **tabeli** poniżej prezentują **elementarne grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia w roku sprawozdawczym wynosił 100,00**. Grupy zawodów, dla których **miernik długotrwałego bezrobocia w 2018 roku był najwyższy, to między innymi: kierownicy ds. finansowych, zarządzania zasobami ludzkimi, kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych, specjaliści w zakresie ochrony środowiska, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia.**

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1211	Kierownicy do spraw finansowych	100,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	100,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	100,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	100,00
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	100,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
4120	Sekretarki (ogólne)	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	100,00
5212	Uliczni sprzedawcy żywności	100,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
7322	Drukarze	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Zmiany i tendencje na rynku pracy obrazuje także **wskaźnik płynności bezrobocia**. Jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby osób zarejestrowanych w tym samym okresie. Wskaźnik mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano i stan bezrobocia zwiększył się. Wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	4,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	3,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	3,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	3,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2,50
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	2,00
2165	Kartografowie i geodeci	2,00
3212	Technicy analityki medycznej	2,00
3431	Fotografowie	2,00
5221	Właściciele sklepów	2,00
5312	Asystenci nauczycieli	2,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	2,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	2,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,00
9111	Pomoce domowe i sprzętaczk	2,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	2,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Dane przedstawione powyżej prezentują elementarne grupy zawodów, dla których **miernik płynności osób bezrobotnych był najwyższy** w 2018 roku. Dane wskazują, iż **zjawisko bezrobocia w 2018 roku zmniejszyło się wśród takich profesji jak np.: specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), doradcy finansowi i inwestycyjni, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), maszyniści kotłów parowych i pokrewni**. Spadek osób zarejestrowanych jako bezrobotne nastąpił także wśród pracowników do spraw rachunkowości i księgowości, specjalistów do spraw ochrony środowiska, kartografów i geodetów, techników analityki medycznej.

Natomiast w formie tabelarycznej poniżej zostały wyszczególnione *elementarne grupy zawodów, dla których miernik płynności osób bezrobotnych był zerowy w roku sprawozdawczym.*

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2018 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,00
1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	0,00
2111	Fizycy i astronomowie	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	0,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0,00
3341	Kierownicy biura	0,00
3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	0,00
3436	Muzycy i pokrewni	0,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	0,00
7125	Szklarze	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Ostatnią częścią analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy jest *analiza ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie w 2018 roku.* Przez ofertę pracy należy rozumieć jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej. Struktura i przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wielkich grup zawodów pozyskanych w 2018 roku ofert pracy. Tabela zawiera dane dotyczące ofert pracy, które znalazły się w Centralnej Bazie Ofert Pracy (PUP+OHP+EURES). Dodatkowo w celu poznania pełniejszego obrazu sytuacji na rynku pracy wprowadzono także badanie ofert pracy w Internecie. Wyniki tego badania służą uzupełnieniu popytowej strony rynku pracy poprzez dołączenie ich liczby ofert pracy zgłaszanych do PUP. Z tabeli poniżej wynika, że w roku badanym *zgłoszono ogółem 3637 ofert.* Uwzględniając oferty pracy dostępne na lokalnym rynku pracy na podstawie Centralnej Bazy Ofert Pracy oraz sieci Internet (oszacowana liczba ofert pracy z danego powiatu, które dotyczą określonego zawodu i zostały zarejestrowane w Internecie

w analizowanym roku, szacowanie odbywa się na podstawie danych pochodzących z portalu Zielona Linia) w sumie **uzyskano 4040 ofert**.

Tabela 7. Oferty pracy w 2018 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EU-RES)	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych				
	Ogółem	3637	403	4040
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIKI I KIEROWNICY	2	46	48
2	SPECJALIŚCI	116	121	237
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	96	109	205
4	PRACOWNICY BIUROWI	265	23	288
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	311	70	381
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	27	0	27
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1440	1	1441
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	373	33	406
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1007	0	1007
wskaznik struktury według źródeł				
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIKI I KIEROWNICY	4,17%	95,83%	100%
2	SPECJALIŚCI	48,95%	51,05%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	46,83%	53,17%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	92,01%	7,99%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	81,63%	18,37%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	99,93%	0,07%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	91,87%	8,13%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	100,00%	0,00%	100%

	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik różnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,05%	11,41%	0,00
2	SPECJALIŚCI	3,19%	30,02%	0,11
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	2,64%	27,05%	0,10
4	PRACOWNICY BIUROWI	7,29%	5,71%	1,28
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	8,55%	17,37%	0,49
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,74%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	39,59%	0,25%	159,56
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	10,26%	8,19%	1,25
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	27,69%	0,00%	

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z powyższej tabeli wynika, iż **najwięcej ofert pracy zgłoszono w ramach grupy zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (1440 ofert, co stanowi 39,5% ogółu ofert)**. Grupa ta obejmuje zawody wymagające wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzanych produktów. Drugą wielką grupą zawodów, w której zgłoszono dużą liczbę ofert pracy **(1007 ofert) stanowiącą 27,70% ogółu ofert, to pracownicy wykonujący prace proste**. Grupa ta obejmuje zawody, które wymagają niskich lub podstawowych umiejętności i niewielkiej wiedzy teoretycznej niezbędnych do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Praca wykonywana jest przy zastosowaniu prostych narzędzi ręcznych i przy ograniczonej własnej inicjatywie i ocenie. W niektórych przypadkach wymaga pewnego wysiłku fizycznego.

Tabela 8. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2018 roku

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EU-RES)	Internet
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	10	7	8	2	46
2	SPECJALIŚCI	115	101	64	116	121
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	366	345	174	96	109
4	PRACOWNICY BIUROWI	86	91	38	265	23
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	416	398	269	311	70
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	37	29	28	27	0
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	586	574	229	1440	1
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	139	133	69	373	33
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	139	147	66	1007	0
Razem		1894	1825	945	3637	403

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowany jest w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie usług rynku pracy w tym poradnictwa zawodowego.

W formie tabelarycznej poniżej przedstawiono rankingi zasadniczych grup zawodów **maksymalnie deficytowych i deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w badanym roku sprawozdawczym.**

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych, czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2018 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	40	0,00	0,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	12	0,00	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	4	0,00	0,00
2642	Dziennikarze	2	0,00	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,00	0,00
2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1	33,33	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	1		0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	1	50,00	50,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	1		0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	1		0,00
9122	Czyściciele pojazdów	1	0,00	0,00
2356	Instruktorzy technologii informatycznych	1	11,11	11,11
4214	Windykatorzy i pokrewni	1	0,00	0,00
7116	Robotnicy budowy dróg	1	0,00	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	1	0,00	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1	0,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1	0,00	0,00
9611	Ładowacze nieczystości	0	0,00	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0	0,00	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0	0,00	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0		0,00
5246	Wydawcy posiłków	0	0,00	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0	0,00	0,00

*W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero. a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Elementarne grupy zawodów w których ***nie odnotowano osób bezrobotnych w badanym roku sprawozdawczym to m.in. robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt, pośrednicy pracy i zatrudnienia, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, dziennikarze, pracownicy usług osobistych gdzie indziej***

niesklasyfikowani, specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani, agenci ubezpieczeniowi.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2018 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,58	10,83	0,05		1,00	0,00	0,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1,25	19,50	0,06	0,00	1,14	0,43	0,43
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,08	1,08	0,08		1,00	0,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,58	12,75	0,12		1,20	15,38	7,69
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	0,83	6,00	0,14		2,00	0,00	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	0,08	0,58	0,14		1,00	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,33	1,83	0,18	0,00	1,00	0,00	0,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,50	2,33	0,21	0,00	1,00	16,67	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25	1,08	0,23		1,00	0,00	0,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0,33	1,17	0,29			0,00	0,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2,67	8,83	0,30	0,00	1,44	1,89	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,25	0,33			0,00	0,00
2412	Doradcy finansowi i	0,17	0,50	0,33		3,00	0,00	0,00

	inwestyjni							
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6,33	18,67	0,34	33,33	1,03	0,00	0,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0,58	1,67	0,35		1,00	0,00	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0,42	1,00	0,42	0,00	1,00	0,00	0,00
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0,33	0,67	0,50		1,00	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,17	0,33	0,50		1,00	0,00	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	6,33	12,17	0,52	25,00	1,11	0,00	0,00

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

W wyniku przeprowadzonej analizy danych zawartych w tabeli powyżej w powiecie ostrzeszowskim **stosunkowo duża liczba ofert pracy wystąpiła w elementarnej grupie zawodów takiej jak : robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, a średniomiesięczna liczba bezrobotnych w tej grupie to 1,25**, co wpływa na trudności w realizacji tych ofert.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, natomiast odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2018 roku

RÓWNOWAGA							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EUR ES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1,67	1,67	1,00	12,50	12,50	
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,08	0,08	1,00	100,00	100,00	
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00	
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,50	0,50	1,00	33,33	16,67	
7536	Obuwnicy i pokrewni	0,42	0,42	1,00	0,00	0,00	

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują na **5 grup elementarnych zawodów charakteryzujących się równowagą na rynku pracy powiatu ostrzeszowskiego w 2018 roku**. Należą do nich takie grupy zawodów jak:

- pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji,
- technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych),
- średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp,
- konstruktorzy i krojczy odzieży,
- obuwnicy i pokrewni.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	34
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	32
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	12
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	11
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	7
3144	Technicy technologii żywności	4
7322	Drukarze	3
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa się zero w rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej miesięcznej liczby bezrobotnych

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, a długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, natomiast napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2018 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	8,50	0,08	102,00	75,00	0,80	0,00	0,00
5141	Fryzjerzy	32,42	0,50	64,83	37,14	0,81	50,00	33,33
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	4,92	0,08	59,00	66,67	0,78	100,00	100,00
2292	Fizjoterapeuci	3,92	0,17	23,50	50,00	0,50	100,00	50,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	11,50	0,67	17,25	46,15	0,86	12,50	0,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	138,75	12,33	11,25	41,61	0,92	39,29	14,29
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	12,50	1,42	8,82	50,00	0,83	50,00	50,00
6113	Ogrodnicy	3,67	0,42	8,80	75,00	0,75	20,00	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	5,58	0,67	8,37	66,67	0,89	0,00	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	5,42	0,67	8,12	60,00	0,88	12,50	0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	5,50	0,83	6,60	50,00	0,89	0,00	0,00
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	13,50	2,25	6,00	35,71	0,87	3,70	3,70
3115	Technicy mechanicy	10,42	2,58	4,03	40,00	0,81	0,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	5,58	2,00	2,79	40,00	0,67	16,67	8,33
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	4,58	1,75	2,62	60,00	0,67	77,78	66,67
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	8,92	3,42	2,61	66,67	0,56	0,00	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,42	0,17	2,50	100,00	0,00	0,00	0,00
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	34,08	14,42	2,36	54,84	0,87	3,73	0,00
3313	Księgowi	3,17	1,83	1,73	50,00	0,75	0,00	0,00

Grupą **zawodów nadwyżkowych** w 2018 roku byli **sprzedawcy sklepowi**, gdzie 1/3 to osoby długotrwanie bezrobotne mające problem z podjęciem pracy. Pomimo największej ilości ofert

pracy w zawodzie sprzedawcy, osoby te mają trudności w podjęciu pracy ze względu, między innymi na utrudniony dojazd do pracy oraz charakter pracy dwu zmianowej. Drugą znaczącą grupą, którą należy wyodrębnić są **stolarze meblowi i pokrewni**, z czego połowa to osoby długotrwale bezrobotne mające trudności z powrotem na rynek pracy.

3. Analiza umiejętności i uprawnień.

Kolejnym elementem w analizie są **umiejętności**, które określa się jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie internetu oraz uprawnienia czyli dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki np. uprawnienia kierowcy samochodu ciężarowego. W założeniach metodologicznych zaleca się porównanie napływu ofert pracy i najczęściej występujących w nich wymaganych umiejętności do całkowitego napływu ofert w ramach wielkiej grupy zawodów. Stąd też w powiecie ostrzeszowskim uwzględniając stronę popytową rynku pracy zauważyć należy, iż **największy odsetek ofert pracy 10%** wystąpił w wielkiej grupie zawodów **Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy**, uwzględniając umiejętność wymaganą w ofertach pracy, taką jak - **współpraca w zespole**. Znaczny **odsetek ofert pracy 2,53%** wystąpił również w grupie zawodowej **Specjaliści**, uwzględniając umiejętność wymaganą w ofertach pracy, taką jak - **współpraca w zespole**. W tej grupie zawodów odnotowano również **odsetek ofert pracy równy 1,27%**, czyli stosunek napływu ofert pracy, uwzględniając takie umiejętności jak: **obsługa komputera i wykorzystanie internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, wykonywanie obliczeń, znajomość języków obcych** do całkowitego napływu ofert w grupie zawodów **Specjaliści**. Kolejny odsetek ofert pracy 0,76% odnotowano w wielkiej grupie zawodów, tj. **Pracownicy biurowi**, w odniesieniu do umiejętności wymaganych w ofertach pracy, takiej jak **komunikacja ustna/ komunikatywność**.

Ważnym elementem monitoringu w zakresie posiadanych kwalifikacji na rynku pracy jest również **analiza bezrobotnych bez zawodu**. **Odsetek bezrobotnych bez zawodu**, czyli stosunek bezrobotnych bez zawodu w końcu 2018 roku do ogółu bezrobotnych wg wykształcenia wynosił **11,53%**. W strukturze wykształcenia wg jego poziomu największy odsetek posiada **wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 36,47%**, jak również **średnie ogólnokształcące – 34,04%**. Sytuacja ta wynika z faktu, że młodzież zaprzestaje kontynuacji nauki na poziomie gimnazjalnym, nie dając sobie możliwości zdobycia zawodu, czy zwiększenia szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy. Podobna sytuacja jest wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które nie kontynuują nauki i mają trudności z wejściem na rynek pracy, a które swój brak kwalifikacji uzupełniają poprzez kursy, szkolenia, czy też

odbycie stażu zawodowego, przyuczając się do pracy poprzez wykonywanie czynności zawodowych u danego pracodawcy. Zauważyć można również niewielki **odsetek bezrobotnych 0,57% z wykształceniem zasadniczym zawodowym** wg poziomu wykształcenia.

4. Analiza rynku edukacyjnego.

W analizie za bezrobotnego absolwenta przyjęto osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze urzędu pracy.

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza **liczby uczniów ostatnich szkół ponadgimnazjalnych** pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, względnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń tematycznie związanych z danym zawodem. Analiza ta również umożliwia wyciągnięcie wniosków czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w danym zawodzie.

4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2018 roku.

Zawody deficytowe

	Nazwa	Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
	Inżynierowie budownictwa	0
	Inżynierowie elektrycy	0
	Projektanci grafiki i multimediiów	0
	Instruktorzy technologii informatycznych	0
	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
	Projektanci i administratorzy baz danych	0
	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Psycholodzy i pokrewni	0
	Dziennikarze	0
	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
	Agenci ubezpieczeniowi	0
	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Windykatorzy i pokrewni	0
	Pracownicy do spraw transportu	0
	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
	Wydawcy posiłków	0
	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	0
	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
	Robotnicy obróbki kamienia	0
	Robotnicy budowy dróg	0
	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0
	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	0
	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
	Czyściciele pojazdów	0
	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0
	Ładowacze nieczystości	0
	Gońcy, багаżowi i pokrewni	0

Zawody nadwyżkowe

		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	Nazwa	
	Fizjoterapeuci	0
	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0
	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0
	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0
	Technicy mechanicy	11
	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	18
	Technicy rolnictwa i pokrewni	13
	Technicy technologii żywności	0
	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0
	Księgowi	0
	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	0
	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	49
	Fryzjerzy	18
	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	7
	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
	Ogrodnicy	0
	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0
	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0
	Drukarze	0
	Elektrycy budowlani i pokrewni	3
	Stolarze meblowi i pokrewni	10
	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0
	Operatorzy maszyn do szycia	0
	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0
	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0

Zawody zrównoważone

		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	Nazwa	
	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0
	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0
	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0
	Obuwnicy i pokrewni	0

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2018 roku w elementarnych grupach zawodów deficytowych i zrównoważonych uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych nie wystąpili. W związku z powyższym trudno wnioskować czy deficyt bądź równowaga występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie zmniejszeniu. Z kolei w elementarnych grupach zawodów nadwyżkowych wystąpili uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w zawodzie **technik żywienia i usług gastronomicznych w liczbie 49 (grupa zawodów 3434 Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych), technik technologii drewna – 18 uczniów (grupa zawodów 3119 Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani), fryzjerzy i technicy usług fryzjerskich – 18 uczniów (grupa zawodów 5141 Fryzjerzy)**. Uczniowie ci mają trudności z wejściem na rynek pracy głównie ze względu na brak doświadczenia zawodowego. W przypadku ukończenia szkoły zawodowej nabycie doświadczenia tylko jako pracownik młodociany jest niewystarczające wobec wymagań potencjalnego pracodawcy. Aktywizacja zawodowa dla bezrobotnych absolwentów, mających trudności z wejściem na rynek pracy jest skierowana na staże zawodowe dla tych osób, dając możliwość praktycznego nabycia umiejętności w danym zawodzie.

4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

W analizie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2017 roku zauważyć można, iż największą liczbę stanowili uczniowie **technikum – 232 uczniów**, z czego **177 uczniów otrzymało tytuł zawodowy**. Absolwenci technikum stanowili też największy udział wg stanu **na koniec grudnia 2017 roku – 25 bezrobotnych absolwentów**, natomiast **na koniec maja 2018 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało 6 absolwentów technikum**.

Tabela 15 . Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	163	40	19	6	11,66%	3,68%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	0	0	0		
technikum	232	177	25	6	10,78%	2,59%
liceum ogólnokształcące	169	0	4	1	2,37%	0,59%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	2	0		
szkoła policealna	0	0	1	0		

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W podanej analizie zwrócić również należy na **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**, który jest miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy. Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu posiadany tytuł zawodowy zabezpiecza absolwentów przed długotrwałym pozostawaniem w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. **Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów 3,68% na koniec maja 2018r. odnotowano wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.** Natomiast uwzględniając dane z tabeli poniżej zauważyć można, że liczba bezrobotnych absolwentów wg stanu na koniec grudnia 2018 wzrosła w porównaniu do danych zawartych w tabeli powyżej. Podobnie **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wg stanu na koniec grudnia 2018 wzrósł trzykrotnie w porównaniu do stanu na koniec maja 2018 roku.**

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2018 roku (wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów stan na koniec grudnia 2018 roku).

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	140	28	14	10,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	
technikum	221	118	20	9,05%
liceum ogólnokształcące	145		9	6,21%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna			3	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Informacje roczne MRPiPS

Analizując liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2018 zauważyć należy, iż na koniec grudnia 2018 roku **nie odnotowano znaczącej liczby bezrobotnych absolwentów w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym urzędzie pracy**. Zaznaczyć można, iż na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawali bezrobotni absolwenci z elementarnej grupy zawodów takiej jak: **średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 4 osoby** (w grupie tej znajdują się zarówno technicy agrobiznesu, jak i technicy ekonomiści), jak również bezrobotni absolwenci takich zawodów jak: **technik usług gastronomicznych (2 osoby), technik budownictwa (2 osoby)**.

Powyższe informacje pokazuje tabela 17.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2018 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentyści			0	1		0,00%
Dietetycy i żywniowcy			0	3		0,00%
Ekonomiści			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			0	1		0,00%
Fryzjerzy	11	11	0	4	0,00%	0,00%
Kelnerzy			0	1		0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży			0	1		0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			1	1		100,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	2		0,00%
Kucharze			0	7		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych			0	3		0,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			0	2		0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	2		0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	2		0,00%
Spedytorzy i pokrewni			1	4		25,00%
Sprzedawcy sklepów (ekspedienci)	13	13	0	10	0,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	22	22	2	9	9,09%	22,22%
Tapicerzy i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy budownictwa	37	37	2	7	5,41%	28,57%
Technicy elektronicy i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy farmaceutyczni			1	1		100,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści			1	2		50,00%

Technicy mechanicy			0	2		0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	14	14	1	1	7,14%	100,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni			0	2		0,00%
Technicy technologii żywności			0	2		0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego			0	2		0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	3		0,00%
Ślusarze i pokrewni			0	1		0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	21	21	4	13	19,05%	30,77%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	3		0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

PODSUMOWANIE

Przedstawione opracowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrzeszowskim prezentuje szczegółową sytuację na lokalnym rynku pracy w 2018.

Według stanu na koniec 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie zarejestrowanych było łącznie 1067 osób bezrobotnych, w tym 735 kobiet, co stanowi 69% ogółu liczby bezrobotnych. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2018 roku wyniosła 4,3%.

W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (337 osób), natomiast odsetek osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 18 do 24 roku życia na koniec roku wynosił 17,3 % ogółu bezrobotnych.

Najwięcej osób zarejestrowanych jako bezrobotne w 2018 roku, posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (348 osób), co stanowi 32,6 % ogółu bezrobotnych.

Największa liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie na koniec grudnia 2018 roku to grupa zawodów – sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 149 osób bezrobotnych. Największy napływ osób bezrobotnych w 2018 roku charakteryzował grupę zawodów sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) osiągając liczbę 218 osób.

W badanym okresie do urzędu pracy zgłoszono ogółem 3637 ofert. Najwięcej ofert pracy zgłoszono w ramach grupy zawodów robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (1440 ofert), co stanowi 39,5% ogółu ofert.

W powiecie ostrzeszowskim stosunkowo duża liczba ofert pracy wystąpiła w elementarnej grupie zawodów takiej jak: robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, a średniomiesięczna liczba bezrobotnych w tej grupie to 1,25, co wpływa na trudności w realizacji tych ofert. Grupą zawodów nadwyżkowych w 2018 roku byli sprzedawcy sklepowi, gdzie 1/3 to osoby długotrwale bezrobotne mające problem z podjęciem pracy.

Uwzględniając stronę popytową rynku pracy zauważyć należy, iż największy odsetek ofert pracy 10% wystąpił w wielkiej grupie zawodów Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, uwzględniając umiejętność wymaganą w ofertach pracy, taką jak- współpraca w zespole.

Odsetek bezrobotnych bez zawodu, czyli stosunek bezrobotnych bez zawodu w końcu 2018 roku do ogółu bezrobotnych wg wykształcenia wynosił 11,53%. W strukturze wykształcenia

wg jego poziomu największy odsetek posiada wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 36,47%, jak również średnie ogólnokształcące – 34,04%.

W 2018 roku w elementarnych grupach zawodów deficytowych i zrównoważonych uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych nie wystąpili. W związku z powyższym trudno wnioskować czy deficyt bądź równowaga występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie zmniejszeniu. Z kolei w elementarnych grupach zawodów nadwyżkowych wystąpili uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych w liczbie 49 (grupa zawodów 3434 Szeffowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych), technik technologii drewna – 18 uczniów (grupa zawodów 3119 Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani), fryzjerzy i technicy usług fryzjerskich – 18 uczniów (grupa zawodów 5141 Fryzjerzy).

W analizie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2017 roku zauważyć można, iż największą liczbę stanowili uczniowie technikum – 232 uczniów, z czego 177 uczniów otrzymało tytuł zawodowy. Absolwenci technikum stanowili też największy udział wg stanu na koniec grudnia 2017 roku – 25 bezrobotnych absolwentów, natomiast na koniec maja 2018 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało 6 absolwentów technikum. Analizując liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2018 zauważyć należy, iż na koniec grudnia 2018 roku nie odnotowano znaczącej liczby bezrobotnych absolwentów w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym urzędzie pracy. Zaznaczyć można, iż na koniec grudnia 2018 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawali bezrobotni absolwenci z elementarnej grupy zawodów takiej jak: średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 4 osoby (w grupie tej znajdują się zarówno technicy agrobiznesu, jak i technicy ekonomii).

INFORMACJA SYGNALNA

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE w Powiat ostrzeszowski INFORMACJA SYGNALNA 2018 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Dziennikarze
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci ubezpieczeniowi
		Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie elektrycy
		Pracownicy do spraw transportu
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Czyściciele pojazdów
		Instruktorzy technologii informatycznych
		Windykatorzy i pokrewni
		Robotnicy budowy dróg
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Ładowacze nieczystości
		Psycholodzy i pokrewni
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Gońcy, багаżowi i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Wydawcy posiłków
	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	
	zawód deficytowy	Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna
		Inżynierowie budownictwa
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani		
Doradcy finansowi i inwestycyjni		
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
Robotnicy obróbki kamienia		
Projektanci grafiki i multimediów		
Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby		

		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	
		Kierowcy samochodów ciężarowych	
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	
		Obuwnicy i pokrewni	
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	
		Fryzjerzy	
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	
		Fizjoterapeuci	
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	
		Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Ogrodnicy	
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	
		Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	
		Elektrycy budowlani i pokrewni	
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	
		Technicy mechanicy	
		Operatorzy maszyn do szycia	
	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej		
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kasjerzy i sprzedawcy biletów
			Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
			Stolarze meblowi i pokrewni
			Księgowi
			Monterzy sprzętu elektronicznego
			Technicy rolnictwa i pokrewni
			Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
			Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych
			Szwaczki, hafciarki i pokrewni
			Technicy technologii żywności
			Drukarze
			Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.